

Informatieveiligheidscomité
kamer federale overheid

FO/18/265

BERAADSLAGING NR. 19/003 VAN 15 JANUARI 2019 MET BETREKKING TOT DE AANVRAAG VAN DE VZW INSTITUUT VOOR HET TRANSPORT LANGS DE BINNENWATEREN BETREFFENDE DE MEDEDELING VAN PERSOONSgegevens DOOR HET DIRECTORAAT-GENERAAL SCHEEPVAART VAN DE FEDERALE OVERHEIDSDIENST MOBILITEIT IN HET KADER VAN DE INNING VAN DE VERWIJDERINGSBIJDRAGE

Gelet op de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator*, in het bijzonder artikel 35/1;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder de artikels 95, 97 en 98;

Gelet op de aanvraag van de vzw Instituut voor het Transport langs de Binnenwateren;

Gelet op het rapport van de federale overheidssdienst Beleid en Ondersteuning;

Gelet op het verslag van de voorzitter.

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. De vzw Instituut voor het Transport langs de Binnenwateren (hierna ‘de aanvrager’ genoemd) vraagt toelating om bepaalde persoonsgegevens vanwege het Directoraat-Generaal Scheepvaart van de federale overheidssdienst Mobiliteit en Vervoer te mogen ontvangen.
2. De vzw Instituut voor het Transport langs de Binnenwateren heeft de opdracht om bij te dragen aan de vooruitgang en de veiligheid van het vervoer langs de waterweg en om aan de overheden en de binnenvaartsector haar medewerking te verlenen voor de organisatie en de ontwikkeling van dit vervoer. Daarnaast is ze sinds 2011 erkend als Nationaal Instituut in het

kader van het Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart. Ze treedt op als nationaal coördinator van de politiek voor inzameling en verwerking van olie- en vethoudend scheepsafval en bilgewater in België.

3. De aanvrager is verantwoordelijk voor de organisatie van het financieringssysteem en de inning van de verwijderingsbijdrage. Teneinde alle eigenaars van vaartuigen die wettelijk verplicht zijn om een verwijderingsbijdrage te betalen te kunnen identificeren, wenst de aanvrager persoonsgegevens te bekomen van de FOD Mobiliteit en Vervoer. De gevraagde gegevens omvatten de identificatiegegevens van de eigenaar van het vaartuig en de technische gegevens van het vaartuig.
4. Aan de hand van de gegevens kan de aanvrager de eigenaren van vaartuigen die zich onttrekken aan de verwijderingsbijdrage identificeren alsook de gegevens die eigenaren van vaartuigen aan de aanvrager meedelen in het kader van de verwijderingsbijdrage, controleren.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID EN BEVOEGDHEID VAN HET COMITE

5. Krachtens artikel 35/1 van de wet van 15 augustus 2012 *houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator* vergt de mededeling van persoonsgegevens door overheidsdiensten en openbare instellingen van de federale overheid aan andere derden dan instellingen van sociale zekerheid bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2° van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid*, een voorafgaande beraadslaging van de kamer federale overheid van het informatieveiligheidscomité voor zover de verwerkingsverantwoordelijken van de meedelende instantie en de ontvangende instanties, in uitvoering van artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*, niet tot een akkoord komen over de mededeling of minstens één van de verwerkingsverantwoordelijken om een beraadslaging verzoekt en de andere verwerkingsverantwoordelijken daarvan in kennis heeft gesteld.
6. Het Comité wijst er op dat artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna “WVP”) pas in werking treedt op 1 april 2019. Er kan bijgevolg nog niet voldaan worden aan de voorwaarde zoals voorzien in voormeld artikel 35/1 van de wet van 15 augustus 2012. De beoogde mededeling van gegevens door de FOD Mobiliteit vereist bijgevolg op grond van artikel 35/1 van voormelde wet van 15 augustus 2012 een beraadslaging.
7. Gelet op het voorgaande is het Comité bijgevolg bevoegd om zich uit te spreken over de mededeling van persoonsgegevens door de FOD Mobiliteit aan de aanvrager.

B. TEN GRONDE

B.1 PROTOCOL

8. Het Comité stelt vast dat de FOD Mobiliteit en de aanvrager een ontwerp van protocol hebben opgesteld dat volgende elementen bevat o.a.:
 - identificatie van de partijen bij de overeenkomst, de verwerkingsverantwoordelijken en de functionarissen voor de gegevensbescherming

- context en doeleinde waarvoor de persoonsgegevens worden doorgegeven
- de categorieën van doorgegeven persoonsgegevens
- de periodiciteit van de doorgifte
- de overdracht aan derden
- rechten van de betrokkenen
- verplichtingen m.b.t. het gebruik en de beveiliging van de gegevens
- de vertrouwelijkheid
- sancties
- de duur en beëindiging van de overeenkomst
- transparantie

9. Het Comité wijst er volledigheidshalve op dat overeenkomstig artikel 20, §§2 en 3, WVP, de FOD Mobiliteit en de aanvrager gehouden zijn het protocol samen met de respectievelijke adviezen van hun functionarissen voor gegevensbescherming openbaar te maken op hun websites.

B.2. VERANTWOORDINGSPLICHT

10. Overeenkomstig artikel 5, §2, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming¹ (hierna ‘AVG’ genoemd) zijn de aanvrager en de FOD Mobiliteit als verwerkingsverantwoordelijken verantwoordelijk voor het naleven van de beginselen van de AVG en moeten ze in staat zijn dit aan te tonen.

11. Het Comité wijst er op dat zowel de aanvrager als de FOD Mobiliteit in uitvoering van artikel 30 AVG een register van de verwerkingsactiviteiten die onder hun verantwoordelijkheid plaatsvinden, moeten bijhouden overeenkomstig de voorwaarden opgenomen in voormeld artikel.

B.3. RECHTMATIGHEID

12. Overeenkomstig art. 5, §1, a), AVG moeten persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig is. Dit houdt in dat zowel de oorspronkelijke verwerking (door de FOD Mobiliteit) als de verdere verwerking (mededeling aan en aanwending van de gegevens door de aanvrager) een basis moet vinden in één van de rechtmatigheidsgronden vermeld in artikel 6 AVG.

13. De verwerking van persoonsgegevens door de FOD Mobiliteit is rechtmatig aangezien de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, §1, c), AVG. De gegevens die door de FOD Mobiliteit zullen worden doorgegeven aan de aanvrager, worden initieel verzameld en verwerkt met het oog op de aflevering van de exploitatievergunning voor binnenvaartuigen en hun vlootverklaring of Rijnvaartverklaring².

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

² De rechtsgronden voor de verwerking zijn terug te vinden in artikelen 1, 2 en 3 van de wet van 8 juli 1976 *betreffende de vergunning voor de exploitatie van binnenvaartuigen en betreffende de financiering van het Instituut*

14. Gelet op artikel 9 van het Verdrag van 9 september 1996 inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart, en artikel 5 van het Samenwerkingsakkoord van 9 december 1996 tussen de Federale Staat en de Gewesten (bekrachtigd bij wet van 20 januari 2011)³ op grond waarvan de aanvrager wordt aangeduid als Nationaal Instituut en wordt belast met de organisatie van het financieringssysteem en de inning van de verwijderingsbijdrage, kan in hoofde van de aanvrager worden vastgesteld dat de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke (de aanvrager) is opgedragen (art. 6, §1, e), AVG).

B.4. DOELBINDING

15. Overeenkomstig artikel 5, §1, b), AVG moeten persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt.

16. Zoals eerder vermeld werden de gegevens initieel overeenkomstig de regelgeving door de FOD Mobiliteit ingezameld met het oog op de aflevering van de exploitatievergunning voor binnenvaartuigen en hun vlootverklaring of Rijnvaartverklaring⁴.

17. Het doeleinde van de mededeling is de aanvrager in staat te stellen haar wettelijke opdracht van de organisatie van het financieringssysteem en de inning van de verwijderingsbijdrage mogelijk te maken. De houders van vaartuigen die een verwijderingsbijdrage verschuldigd zijn dienen op eigen initiatief een aanvraag tot het openen en het houden van een ECO-rekening⁵ in te dienen bij de aanvrager. Door de mededeling van de beoogde persoonsgegevens zullen de houders van vaartuigen zich niet langer aan de verwijderingsbijdrage kunnen onttrekken door voormelde ECO-rekening niet te openen. De gegevens dienen eveneens voor de verificatie van de juistheid van de gegevens die door de betrokkenen aan de aanvrager zouden worden meegedeeld.

18. Het Comité is dan ook van oordeel dat de persoonsgegevens in kwestie voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld. Rekening houdend met het feit dat het doeleinde van de latere verwerking voldoende precies wordt omschreven in wettelijke en reglementaire bepalingen (cfr. het internationaal verdrag, het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de deelstaten en de wettelijke

voor het transport langs de binnenwateren, evenals in artikel 2 van het koninklijk besluit van 14 mei 1993 houdende bepaalde voorwaarden tot deelname aan het vervoer over de scheepvaartwegen van het Rijk.

³ B.S. 3 maart 2011.

⁴ De rechtsgronden voor de verwerking zijn terug te vinden in artikelen 1, 2 en 3 van de wet van 8 juli 1976 betreffende de vergunning voor de exploitatie van binnenvaartuigen en betreffende de financiering van het Instituut voor het transport langs de binnenwateren, evenals in artikel 2 van het koninklijk besluit van 14 mei 1993 houdende bepaalde voorwaarden tot deelname aan het vervoer over de scheepvaartwegen van het Rijk.

⁵ Sinds 1 januari 2011 bestaat een elektronisch betalingssysteem (SPE-CDNI) voor de inzameling en verwijdering van het olie- en vethoudend scheepsbedrijfsafval. De verwijdering van dit afval wordt gefinancierd uit een verwijderingsbijdrage die wordt betaald door de exploitant van het schip. Voor de betaling van deze bijdrage moet een ECO-rekening worden geopend, die de toegangssleutel tot het SPE-CDNI vormt. De ECO-rekening wordt geopend door de exploitant of de eigenaar van het schip bij het Nationale Instituut (NI) van zijn keuze. De opening van de ECO-rekening stelt de exploitant of de eigenaar van het schip in staat een toereikend tegoed op zijn ECO-rekening te storten voor de betaling van de later verschuldigde verwijderingsbijdragen.

bekrachtiging) acht het Comité het doeleinde van de initiële inzameling niet onverenigbaar met het doeleinde van de latere verwerking.

B.5. BEHOORLIJKHEID EN TRANSPARANTIE

19. Overeenkomstig artikel 5, §1, a), AVG moeten persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is. Artikel 12 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen te treffen opdat de betrokkenen de in artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie (i.e. de te verstrekken informatie wanneer de gegevens al dan niet bij de betrokkene worden ingezameld) en de in artikel 15 tot en met 22 (i.v.m. rechten van de betrokkene) en artikel 34 (in geval van inbreuk) bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
20. Het Comité acht het aanvaardbaar dat beroep wordt gedaan op de in artikel 14, §5, AVG voorziene uitzondering op de informatieplicht aangezien het voorafgaandelijk verstrekken van informatie aan alle betrokkenen onevenredig veel inspanning zou vergen. In dat geval dient de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen te nemen om de rechten, de vrijheden en de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, waaronder het openbaar maken van de informatie.
21. Het Comité acht het dan ook aangewezen dat, zoals voorzien in het ontwerp van protocol, zowel de FOD Mobiliteit als de aanvrager het protocol met de nodige bijlagen publiceert op hun beider websites ter informatie van het publiek, in de verschillende talen die hen overeenkomstig de toepasselijke taalregelgeving wordt opgelegd. De noodzakelijke informatie met betrekking tot de wijze waarop de betrokkenen hun rechten zoals voorzien in de AVG kunnen uitoefenen, dient eveneens op een passende wijze te worden gepubliceerd.

B.6. MINIMALE GEGEVENSVERWERKING

22. Overeenkomstig artikel 5, §1, c), moeten persoonsgegevens toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze verwerkt worden. Dit principe vertaalt zich op het vlak van de categorieën van de gegevens, de duur en de periodiciteit van de mededeling en de categorieën van bestemmingen.
23. De proportionaliteit van de beoogde gegevens wordt door de aanvrager als volgt gestaafd:
 - Identificatiegegevens van de eigenaar van een vaartuig: KBO-nummer; of naam, voornaam, geboortedatum, adres, taalrol en contactgegevens (e-mail of telefoon). Deze gegevens zijn noodzakelijk om de rechtspersoon of natuurlijke persoon die onderworpen is aan een verwijderingsbijdrage te kunnen identificeren en op een correcte manier te kunnen contacteren.
 - Gegevens met betrekking tot het vaartuig: afmetingen, laadvermogen, motorvermogen in kilowatt, tonnenmaat, aantal motoren, type vaartuig, uniek Europees nummer, scheepswerf, ingebruikname. De verwijderingsbijdrage is afhankelijk van het soort vaartuig. Daarnaast kan aan de hand van deze gegevens een controle gebeuren op de eventuele gegevens die door de eigenaar van een vaartuig worden verstrekt bij de aanvraag tot het openen en het houden van een ECO-rekening.

Wat de duur en de periodiciteit van de mededeling betreft

24. De aanvrager wenst permanent toegang tot de vermelde persoonsgegevens en dit voor een onbepaalde duur, gelet op het feit dat de wettelijke opdracht tot organisatie van het financieringssysteem en de inning van de verwijderingsbijdrage niet in de tijd beperkt is en dat er op elk ogenblik aanvragen tot het openen en houden van een ECO-rekening kunnen zijn en eveneens op elk ogenblik verwijderingsbijdragen kunnen zijn verschuldigd, die op dat ogenblik dienen te worden gefactureerd. Bovendien is er een doorlopende actualisatie van gegevens in de databank en moet de aanvrager als Nationaal Instituut op de hoogte blijven van wijzigingen aan de identificatiegegevens van de eigenaar van het vaartuig en/of de technische gegevens van het vaartuig.
25. Gelet op de modaliteiten van de wettelijke opdracht van de aanvrager acht het Comité een permanente toegang voor onbepaalde duur gepast en in overeenstemming met artikel 5, 1., c), AVG.

Wat de bewaringstermijn betreft

26. In de aanvraag wordt vermeld de persoonsgegevens zullen worden bewaard gedurende de periode waarin de eigenaar van het vaartuig over een exploitatievergunning voor het vaartuig beschikt. De aanvrager stelt dat deze termijn noodzakelijk is aangezien de termijn van exploitatie van een vaartuig gelijk is aan de termijn van de inning van de verwijderingsbijdragen. Het Comité acht deze bewaartermijn aanvaardbaar.

Wat de bestemmingen betreft

27. De ontvangen persoonsgegevens worden uitsluitend gebruikt door de dienst 'CDNI Secretariaat' die instaat voor het behandelen van aanvragen van de eigenaars van vaartuigen en het opvolgen van de inning van de verwijderingsbijdragen en de dienst 'ITB vzw Boekhouding' die de verwijderingsbijdragen aan de eigenaars van de vaartuigen factureert en de inning van deze bijdragen opvolgt.
28. Het Comité wijst er op dat alle betrokken medewerkers, wezen het ambtenaren dan wel contractuele personeelsleden, gehouden zijn tot vertrouwelijkheid, op grond van statutaire bepalingen dan wel door de ondertekening van een vertrouwelijkheidsverklaring.

Intern gebruik en/of mededeling aan derden

29. Het protocol vermeldt dat de door de aanvrager ontvangen persoonsgegevens niet aan derden worden meegedeeld.

B.7. INTEGRITEIT EN VERTROUWELIJKHEID

30. Overeenkomstig art. 5, §1, f), AVG moeten persoonsgegevens door het nemen van passende of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.
31. Overeenkomstig art. 24 AVG dienen de verwerkingsverantwoordelijken rekening houdend met de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking, alsook met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheid van natuurlijke personen, passende technische en organisatorische maatregelen te treffen om te waarborgen

en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met de verordening wordt uitgevoerd.

De functionaris voor gegevensbescherming

32. Zowel de aanvrager als de FOD Mobiliteit hebben een functionaris voor gegevensbescherming aangeduid. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de partijen om ervoor te zorgen dat de functie te allen tijde wordt waargenomen en kan worden vervuld overeenkomstig de bepalingen van afdeling 4 AVG.

Het informatieveiligheidsbeleid

33. De aanvrager heeft via de conformiteitsverklaring informatie m.b.t. het informatieveiligheidsbeleid verstrekt. Het Comité heeft er akte van genomen, maar wijst erop dat de genomen maatregelen pas doeltreffend zijn, indien ze strikt worden gecontroleerd en (op)gevolgd in de praktijk.

Gegevensbeschermingseffectbeoordeling

34. Het Comité wijst er op dat artikel 35 AVG in bepaalde gevallen vereist dat de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling uitvoert van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. Het Comité wijst er op dat overeenkomstig artikel 23 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens elke federale overheid een specifieke gegevensbeschermingseffectbeoordeling moet uitvoeren. Het Comité verwijst terzake naar de aanbeveling uit eigen beweging nr. 01/2018 van 28 februari 2018 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en voorafgaande raadpleging⁶, en de *Opinion* nr. 2/2018 van de *European Data Protection Board on the draft list of the competent supervisory authority of Belgium regarding the processing operations subject to the requirement of a data protection impact assessment (Article 35.4 GDPR)*⁷.
35. Het Comité stelt vast dat er geen gegevensbeschermingseffectbeoordeling werd uitgevoerd. Het Comité wijst er op dat deze verplichting op grond van artikel 35 AVG in voorkomend geval zowel in hoofde van de FOD Mobiliteit als in hoofde van de aanvrager geldt. Als uit die beoordeling zou blijken dat bijkomende maatregelen moeten worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te vrijwaren, dan zijn voormelde partijen ertoe gehouden de modaliteiten van het protocol in die zin te wijzigen en, in voorkomend geval, ter beraadslaging aan het Comité voor te leggen.

⁶ www.gegevensbeschermingsautoriteit.be

⁷ https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/2018-09-25-opinion_2018_art.64_be_sas_dpia_list_en.pdf

Om deze redenen, besluit

het Informatieveiligheidscomité, kamer federale overheid:

De mededeling van de persoonsgegevens zoals beschreven in deze beraadslaging is toegestaan mits wordt voldaan aan de in deze beraadslaging vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

De toegelaten mededeling door de FOD Mobiliteit aan de aanvrager betreft de permante toegang voor onbepaalde duur tot volgende gegevens: identificatiegegevens van de eigenaar van een vaartuig (KBO-nummer; of naam, voornaam, geboortedatum, adres, taalrol en contactgegevens (e-mail of telefoon)) evenals gegevens met betrekking tot het vaartuig (afmetingen, laadvermogen, motorvermogen in kilowatt, tonnenmaat, aantal motoren, type vaartuig, uniek Europees nummer, scheepswerf, ingebruikname).

De aanvrager en de FOD Mobiliteit zijn ertoe gehouden om, in voorkomend geval, het resultaat van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling aan het Comité over te maken. Indien uit deze beoordeling zou blijken dat bijkomende maatregelen moeten worden getroffen, dienen de partijen gezamenlijk en op eigen initiatief een aanvraag tot wijziging van onderhavige beraadslaging in. De mededeling van persoonsgegevens mag in voorkomend geval niet plaatsvinden totdat de vereiste toelating van het Comité is bekomen.

Mireille Salmon
Voorzitster

De zetel van de kamer federale overheid van het Informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de FOD BOSA – Simon Bolivarlaan 30 – 1000 Brussel (tel. 32-2-740 80 64).
--